

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
VALNÄMNDEN**

Moa Strömkvist, Verksamhetsrevisor
Anneth Nyqvist, Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00020/2023

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND.....	3
2	SYFTE.....	3
3	AVGRÄNSNING.....	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	4
5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
6	METODER	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
7.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
7.1.1	Förändringar under året.....	5
7.1.2	Nämndens verksamhetsplan	5
7.1.3	Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen.....	5
7.1.4	Vidtagna åtgärder vid avvikelser i uppdrag.....	6
7.1.5	Uppföljning.....	6
7.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	7
7.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?.....	7
7.4	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	8

1 BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsd all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningens upplägg har anpassats till Skyrevs vägledning för grundläggande granskning.

En gemensam projektplan har upprättats för samtliga nämnder. För kommunstyrelsen har en separat projektplan tagits fram. Tillkommande revisionsfrågor kan tillkomma för de enskilda nämnderna och beslutas separat.

2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorererna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
 - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
 - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
 - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
 - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
 - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
 - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
 - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
 - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
 - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2023. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2023
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser valnämnden.

6 METODER

Granskningen utförs genom inhämtning och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän.

Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

Valnämnden ansvarar på kommunal nivå för genomförande av riksdags-, kommunfullmäktige- och landstingsfullmäktigval enligt vallagen samt för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Nämnden ska även utarbeta förslag till valdistriktsindelning och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde.¹

7.1.1 Förändringar under året

Valnämndens verksamhet varierar mellan åren och nämnden är mer aktiv under valår. Under 2023 genomfördes inte något val. I juni 2024 genomförs Europaparlamentsvalet.

Valmyndighetens erfarenhetsrapport från valen 2022 presenterades i februari 2023. Valmyndigheten ser ett valsysteem i stort behov av förändringar i en betydligt snabbare takt än vad som skett hittills, där förbättringsmöjligheter tas tillvara innan problem uppstår och lagstiftning ändras och underhålls regelbundet.

Från 1 oktober 2023 gäller EU:s arbetstidsdirektiv, vilket innebär att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmars period, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Detta gör att förvaltningen behöver planera annorlunda kring bemanning för röstningsperioden och valhelgen.

7.1.2 Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan som dels visar de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av, dels de uppdrag som nämnden utöver fullmäktiges uppdrag avser att ha specifikt fokus på det kommande året. Politiska nyckeltal som har direkt bäring på nämndens verksamhet ska också redovisas i nämndens verksamhetsplan tillsammans med övriga nyckeltal som bedöms nödvändiga.

Nämnderna ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till de kommunövergripande målen och specifikt de politiska uppdragen. Tyngdpunkten ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och vad det betyder för kommunen i sin helhet.²

Valnämnden fastställde verksamhetsplan 2023 i oktober 2022³.

7.1.3 Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen

Nämnden hade inte något uppdrag från kommunfullmäktige eller eget nämndmål under 2023.

Nämnden ska löpande följa upp två nyckeltal kopplade till det kommunövergripande målet ”I Östersunds kommun har vi en tillväxt som är jämställd och ekonomiskt hållbar, där alla känner sig delaktiga.

Nämnden har under året bland annat fattat beslut i följande ärenden inför Europaparlamentsvalet 2024:

- Beslut om utbildning för röstmottagare
- Hantering och distribuering av valsedlar
- Placering av valsedlar i valsedelställ under valdag och förtidsröstning

¹ Verksamhetsplan 2023 – valnämnden Dnr 00018-2022 § 34

² Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

³ Dnr 00018-2022 § 34

- Valnämndens tjänstgöring i anslutning till valdagen
- Korrigering av röstlängd vid felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta

7.1.4 Vidtagna åtgärder vid avvikelser i uppdrag

Nämnden har inga uppdrag.

7.1.5 Uppföljning

Valnämndens kansli har tagit fram en utvärderingsrapport för RKR-valet 2022. Rapporten lyfte identifierade utmaningar som uppstod inför och under valets genomförande samt förslag på förändringar som kan göras inför framtida val. Valnämnden godkände utvärderingsrapporten på sammanträdet i september.⁴

Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på nämndens sammanträden. Några informationspunkter under året:

- Utvärdering av valet 2022
- Nämndens uppdrag
- Valcentralens kalender och information till partier

Några meddelanden som nämnden har tagit del av under året:

- Information om statsbidraget inför EU-valet 2024 dröjer från Valmyndigheten.
- Valmyndighetens nyhetsbrev

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt:

- Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget.
- Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.

⁴ Valnämnden 2023-09-14 Dnr 00014-2023 § 14

7.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.⁵

I den andra tertialrapporten uttrycks att den ekonomiska omsättningen är mycket begränsad eftersom 2023 inte är ett valår.

Resultatet för 2023 uppgick till +0,076 mkr.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämnden redovisar ett resultat i balans, +0,076 mnkr.
- Nämnden har följt upp ekonomin i enlighet med kommunens riktlinjer.

7.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna senast i februari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Det framgår också av nämndens reglemente att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars.⁶

Nämnden fastställde sin internkontrollplan 2023-02-16.

En av riskerna i internkontrollplanen ”Risk att förvaltningens verksamhet och beslut inte bidrar till en fossilfri kommunorganisation 2025 och att Östersunds kommun är fossilfri 2030 har inte följts upp som planerat vid årets slut. Nämnden har genomfört övriga kontrollmoment enligt planerat.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt internkontrollplan som följts upp vid årets slut. (Ej planerat att följa upp den tertialvis)
- En av riskerna har inte kontrollerats som planerat.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att samtliga risker i internkontrollplanen följs upp som planerat.

⁵ Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

⁶ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00263-2023

7.4 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades rekommendationen att säkerställa att uppdragen från fullmäktige följs upp. Valnämnden beslutade på sammanträdet i maj att säkerställa att de uppdrag som nämnden tilldelats av Kommunfullmäktige också framledes följs upp.⁷

Nämnden har varken haft något uppdrag från fullmäktige eller något eget nämnduppdrag under 2023 varför de inte har kunnat vidta några åtgärder.

Bedömning

Nämnden har fattat ett beslut i syfte att, de uppdrag som nämnden tilldelas av kommunfullmäktige också ska följas upp. Detta utifrån den rekommendation som lämnades i föregående års grundläggande granskning. Eftersom nämnden inte har haft något uppdrag från fullmäktige under året kan vi inte bedöma om beslutet har gett några effekter.

⁷ Valnämnden 2023-05-23 Dnr 00009-2023 § 9

7.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat.

Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	Ja	Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget. Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Nämnden redovisar ett resultat i balans. Uppföljningar har genomförts tertiälvís.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	I huvudsak	Nämnden har fastställt och följt upp internkontrollplanen enligt kommunens riktlinjer. En av riskerna har dock inte kontrollerats som planerat.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	-	Nämnden har fattat beslut om att de uppdrag som nämnden tilldelas av kommunfullmäktige också ska följas upp, utifrån rekommendation i föregående års granskning. Eftersom nämnden inte haft något uppdrag från fullmäktige under 2023 kan vi inte bedöma om nämnden åtgärderna varit tillräckliga.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att samtliga risker i internkontrollplanen följs upp som planerat.

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

Moa Strömkvist
Verksamhetsrevisor